

ΛΙΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΡΩΝΑ - ΙΟΥΣ

Οι κορώνα-ιοί (ή κορωνοϊοί) ανακαλύφθηκαν τη δεκαετία του '60 και αποτελούν μεγάλη οικογένεια RNA-ίων με περίβλημα. Ορισμένοι κορωνοϊοί προκαλούν νόσο στον άνθρωπο και άλλοι κυκλοφορούν μόνο μεταξύ θηλαστικών και πτηνών (καμήλα, αγελάδες, γάτες, νυχτερίδες κ.α.). Όλοι προκαλούν αναπνευστικά, εντερικά, ηπατικά και νευρολογικά νοσήματα.

Οι κορωνοϊοί ενοχοποιούνται για σημαντικό ποσοστό των κοινών κρυολογημάτων και μεταδίδονται με παρόμοιο τρόπο, όπως όλοι οι ιοί που προσβάλλουν το αναπνευστικό, πρωταρχικά με τα σταγονίδια και τα μολυσμένα χέρια. Μέχρι τώρα έχουν αναγνωριστεί 7 στελέχη ανθρώπων κορωνοϊών. Οι τέσσερις είναι οι επικρατέστεροι και συνήθως προκαλούν συμπτώματα κοινού κρυολογήματος σε ανοσοεπαρκή άτομα. Οι τρεις νέοι προκαλούν επιδημίες και είναι ο SARS-CoV, ο MERS-CoV και ο σημερινά προστιθέμενος SARS-CoV-2 (COVID-19). Τα τρία νεότερα είναι ζωνοσογόνα στελέχη που έχουν συνδεθεί με θανατηφόρα νοσήματα στον άνθρωπο. Ο SARS-CoV ήταν ο αιτιολογικός παράγοντας των εστιών σοβαρού οξέος αναπνευστικού συνδρόμου (Severe Acute Respiratory Syndrome) που το 2002 παρουσιάστηκε στην επαρχία Guangdong της Κίνας, ενώ ο MERS-CoV ήταν ο αιτιολογικός παράγοντας που ευθυνόταν για τις εστίες σοβαρών αναπνευστικών νοσημάτων του 2012 στην Μέση Ανατολή (Middle East Respiratory Syndrome).

Τύποι κορωνοϊών που προσβάλλουν τον άνθρωπο:

Κοινοί ανθρώπειοι κορωνοϊοί

- HCoV-229E (alphacoronavirus) HCoV-NL63 (alphacoronavirus)
- HCoV-OC43 (betacoronavirus) HCoV-HKU1(betacoronavirus)

Νέοι ανθρώπειοι κορωνοϊοί

- SARS-CoV (betacoronavirus)
- MERS-CoV (betacoronavirus)
- SARS-CoV-2 (COVID-19) (betacoronavirus)

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΑΠΟ COVID-19

Τον Δεκέμβριο του 2019, η πόλη Wuhan της επαρχίας Hubei, (έβδομη μεγαλύτερη πόλη της Κίνας με 11 εκατομμύρια κατοίκους) έγινε το κέντρο μιας επιδημίας πνευμονίας αγνώστου αιτιολογίας με παγκόσμια εμπλοκή. Στις αρχές του Ιανουαρίου 2020 Κινέζοι επιστήμονες απομόνωσαν τον νέο κορωνοϊό από την ομάδα των ασθενών στο Wuhan. Η επιδημία πιστεύεται ότι ξεκίνησε από τοπική αγορά θαλασσινών και άγριων βρώσιμων ζώων.

Ο κορωνοϊός που απομονώθηκε έγινε επίσημα γνωστός από τις 11/02/2020 ως Severe acute respiratory syndrome (SARS) coronavirus 2 (**SARS-CoV-2**) και είναι ο νέος ιός που προκαλεί τη νόσο **COVID-19**. Μέσω ταξιδιωτών η νόσος μεταδόθηκε σε άλλες περιοχές της Κίνας, της Ασίας, της Ευρώπης, της Αμερικής και της Αυστραλίας. Έτσι ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (WHO) χαρακτήρισε το φαινόμενο ως Πανδημία. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι εντός 30 ημερών μια τοπική επιδημία κατέστη πανδημία.

Η θνητότητα από τη νόσο υπολογίστηκε αρχικώς στο 2,3% (2,9% στο Hubei, και 0,4% σε άλλες περιοχές της Κίνας). Όπως διαπιστώνεται, η θνητότητα ανάλογα με την ηλικία, το φύλο και το υποκείμενο νόσημα κυμαίνεται από <0,5 έως και >15%. Οι άνδρες προσβάλλονται συχνότερα από όσο οι γυναίκες (51,4% : 48,6%). Η ηλικία ≥ 60 ετών και τα υποκείμενα νοσήματα είναι προδιαθεσικοί παράγοντες (υπέρταση, διαβήτης, χρόνια αναπνευστικό νόσημα, καρκίνος κ.α.).

Οι περισσότερες επιβεβαιωμένες περιπτώσεις ήταν ελαφρές (80,9%) και αφορούσαν άτομα ηλικίας 30-69 ετών. Σοβαρά νόσησαν τα 13,8%: δύσπνοια, ταχύπνοια (≥ 30 αναπνοές/λεπτό), κορεσμός $O_2 \leq 93\%$, σχέση αρτηριακής μερικής πίεσης οξυγόνου προς κλάσμα εκπνεόμενου οξυγόνου $PaO_2/FiO_2 < 300$. Όλοι οι θάνατοι διαπιστώθηκαν σε βαριά πάσχοντες (αναπνευστική ανεπάρκεια, σηπτική καταπληξία, πολυοργανική ανεπάρκεια) όπου η θνητότητα ήταν 49%). (ΠΗΓΗ: iatronet.gr, Μάρτιος 2020)

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΙ Η ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ CoViD-19

Ο Υπουργός Υγείας στη συνεδρίαση του Κεντρικού Συμβουλίου Υγειονομικών Περιφερειών (ΚΕΣΥΠΕ) ενέκρινε τα νοσοκομεία της χώρας που ορίζονται ως νοσοκομεία αναφοράς (27/01/2020). Τα νοσοκομεία αναφοράς στην 6η Υγειονομική Περιφέρεια ορίστηκαν ως εξής:

Βασικό: Πανεπιστημιακό ΓΝ Πατρών «Παναγιά η Βοήθεια»

Αναπληρωματικό: Πανεπιστημιακό ΓΝ Ιωαννίνων

και επιβάλλεται πλήρη επιχειρησιακή ετοιμότητα (28/02/2020).

Από την πρώτη στιγμή το Αιματολογικό Εργαστήριο του Π.Γ.Ν. Ιωαννίνων ακολουθώντας την δέσμευση του για την συνεχή παροχή έγκυρων και αξιόπιστων υπηρεσιών υγείας, και σε συνεργασία με άλλες υπηρεσίες του νοσοκομείου, υιοθέτησε και προσαρμοσε οδηγίες (Ε.Ο.Δ.Υ. – Επιτροπή Νοσοκομειακών Λοιμώξεων – Διοίκηση κ.α) και διαμόρφωσε πρακτικές (δημιουργία πρωτοκόλλου διαχείρισης ύποπτων δειγμάτων για SARS-CoV-2, εκπαίδευση του προσωπικού στην σωστή χρήση των μέτρων ατομικής προστασίας – ΜΑΠ, ανακατανομή ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού ώστε να δημιουργηθεί συγκεκριμένος χώρος εντός του εργαστηρίου για την ασφαλή διεξαγωγή των εξετάσεων των ύποπτων κρουσμάτων, διαχωρισμός του εργαστηρίου με βάση τον χρωματικό κώδικα κ.α).

Οι ενέργειες αυτές είχαν ως αποτέλεσμα την απρόσκοπτη λειτουργία του Αιματολογικού Εργαστηρίου και την ανταπόκρισή του στο μέγιστο βαθμό στις προκλήσεις που έκαναν την εμφάνισή τους κάτω από τις συνθήκες που δημιούργησε η νέα αυτή πανδημία.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Οδηγίες βιοασφάλειας για διαγνωστικά εργαστήρια που χειρίζονται δείγματα από άτομα με ύποπτη, πιθανή ή επιβεβαιωμένη λοίμωξη COVID-19.

Οδηγίες προς εργαστήρια που εξετάζουν δείγματα **CoViD-19**.

Εργαστηριακή επιτήρηση - Προτυποποιημένο αρχείο.

ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΥΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Λοίμωξη από τον νέο κορωνοϊό Covid-19 – Κριτήρια για εργαστηριακό έλεγχο.

Εκτίμηση κινδύνου και διαχείριση προσωπικού υπηρεσιών υγείας με πιθανή έκθεση σε επιβεβαιωμένο κρούσμα λοίμωξης COVID-19 σε χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας.

Οδηγίες εφαρμογής απλής χειρουργικής μάσκας.

Σειρά εφαρμογής (ένδυσης) του ατομικού εξοπλισμού προστασίας.

Οδηγίες για τη ορθολογική χρήση του εξοπλισμού ατομικής προστασίας σε περίπτωση ανεπαρκούς διάθεσης στην παγκόσμια αγορά.

COVID-19 – Οδηγίες για Χώρους Παροχής Υπηρεσιών Υγείας.

Οδηγίες για την εργαστηριακή διερεύνηση για το νέο κορωνοϊό SARS-CoV-2.

Οδηγίες για τον καθαρισμό περιβάλλοντος Χώρων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας που έχουν εκτεθεί στον ιό SARS-CoV-2.

Υγιεινή των χεριών – Πληροφορίες για Επαγγελματίες Υγείας.

Οδηγία για αποστολή δείγματος για εργαστηριακό έλεγχο λοίμωξης COVID-19.

Συνοδευτικό δελτίο αποστολής κλινικού δείγματος προς εθνικά ή άλλα εργαστήρια.